

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/26759-γ'

Σελίδες απάντησης: 05
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο σελίδων: 05

Αθήνα, 19 Μαΐου 2024

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην από 11-03-2024 με αριθμό 3702 Ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Α. ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ, Κ. ΜΠΑΡΚΑ, Ε. ΑΚΡΙΤΑ, Α. - Χ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ, Χ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ, Μ. ΖΑΜΠΑΡΑ, Ο. ΘΡΑΣΚΙΑ, Ν. ΚΑΣΙΜΑΤΗ, Κ. ΜΑΛΑΜΑ, Π. ΠΑΠΠΑ, Π. ΠΟΥΛΟΥ, Ι. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗ, Ρ. ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ και Γ. ΨΥΧΟΓΙΟΥ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου και πλέον των ειρηθέντων κατά την ενημέρωση της Εθνικής Αντιπροσωπείας επί της υπ' αριθ. 885/ 22-03-2024 (ΡΚΣΤ' Συνεδρίαση της 01-04-2024) Επίκαιρης Ερώτησης του Βουλευτή κ. Α. ΚΑΖΑΜΙΑ (www.hellenicparliament.gr/Praktika/Synedriaseis-Olomeleias), σας γνωρίζουμε ότι η προστασία των συνταγματικά κατοχυρωμένων ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών, καθώς και η διευκόλυνση της άσκησης τους, στο πλαίσιο της ισχύουσας συνταγματικής τάξης, αποτελούν βασική και αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα για το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας.

Ειδικότερα, η αντιμετώπιση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων, που αντίκεινται ευθέως στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συνιστά πρώτιστο μέλημα για το Υπουργείο μας και το Αρχηγείο, γεγονός που αποτυπώνεται σαφώς στο υλοποιούμενο Πρόγραμμα Αντεγκληματικής Πολιτικής (2020-2024) και το Στρατηγικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Ελληνικής Αστυνομίας (2021-2025). Βάσει αυτών προσδιορίζονται συγκεκριμένοι στόχοι, η επίτευξη των οποίων επιδιώκεται μέσω ενός συνεκτικού πλέγματος δράσεων τόσο από εξειδικευμένες Υπηρεσίες, όσο και από τις λοιπές κατά τόπον αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας.

Συγκεκριμένα, σε επιτελικό επίπεδο, λειτουργεί το Τμήμα Κοινωνικών Ζητημάτων και Αντιμετώπισης Ρατσισμού της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας του Αρχηγείου, το οποίο έχει την επιτελική εποπτεία και το στρατηγικό σχεδιασμό για την ουσιαστική και αποτελεσματική καταπολέμηση της βίας που εκδηλώνεται κατά μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων ατόμων, με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο και υπόβαθρο. Σε επιχειρησιακό επίπεδο, δραστηριοποιούνται κεντρικές και περιφερειακές Υπηρεσίες, οι οποίες ασχολούνται εξειδικευμένα με τον χειρισμό συναφών υποθέσεων, ήτοι τα -2- Τμήματα Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας των Υποδιευθύνσεων Κρατικής Ασφάλειας των Διευθύνσεων Ασφάλειας Αττικής και Θεσσαλονίκης, καθώς και τα -68- Γραφεία Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας στις περιφερειακές Υπηρεσίες Ασφάλειας της χώρας.

Βασική αρμοδιότητα των εν λόγω Τμημάτων και Γραφείων αποτελεί η διερεύνηση των εγκλημάτων που αφορούν στη διάπραξη, την προπαρασκευή ή την καθ' οιονδήποτε τρόπο δημόσια προτροπή, πρόκληση ή διέγερση σε διάπραξη αδικημάτων ή στην εκδήλωση πράξεων ή ενεργειών που μπορούν να προκαλέσουν διακρίσεις, μίσος ή βία σε βάρος προσώπων ή ομάδας προσώπων που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη θρησκεία, τις γενεαλογικές καταβολές, την εθνική ή εθνοτική καταγωγή, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή την αναπηρία και η δίωξη, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν υποβολής σχετικής μήνυσης ή καταγγελίας. Σε περίπτωση δε που επιληφθούν προανακριτικά σχετικών υποθέσεων, ενημερώνεται, άμεσα, η αρμόδια -κατά περίπτωση- εισαγγελική Αρχή, για τις δικές της περαιτέρω ενέργειες.

Παράλληλα, με σχετικές διαταγές του Αρχηγείου δίνονται κατευθυντήριες οδηγίες και εντολές προς τις περιφερειακές Υπηρεσίες της χώρας, στην κατεύθυνση αφενός της ενημέρωσης του προσωπικού ως προς την ισχύουσα νομοθεσία και την πιστή εφαρμογή αυτής και αφετέρου της διευθέτησης τυχόν ανακυπτόντων ζητημάτων, πάντοτε με γνώμονα την αποτελεσματική διαχείριση συναφών περιστατικών και την εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας της περί ου ο λόγος κοινότητας πολιτών.

Επίσης, στο πλαίσιο υλοποίησης Εθνικών Σχεδίων Δράσης (Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, Εθνική Στρατηγική για την Ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία), έχουν εκδοθεί: α) "Οδηγός Αντιμετώπισης και Διαχείρισης περιστατικών βίας σε βάρος ΛΟΑΤΚΙ+ πολιτών" και β) "Οδηγός για τα δικαιώματα των θυμάτων ρατσιστικού εγκλήματος" (www.astynomia.gr/file/2022/12/Guideforrights.pdf), οι οποίοι διαβιβάστηκαν, από τη Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας του Αρχηγείου, στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Σώματος.

Κατόπιν αυτών, τονίζεται ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στο χειρισμό συναφών περιστατικών, προσεγγίζοντας τις εν λόγω υποθέσεις ανθρωποκεντρικά και εκτελώντας τα καθήκοντά του με ενσυναίσθηση και επαγγελματική συνείδηση, πάντοτε με γνώμονα τόσο την αναγνώριση και προστασία των δικαιωμάτων, των αναγκών και της αξιοπρέπειας των πιθανών θυμάτων και των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, όσο και την ορθή, πλήρη και εις βάθος προανακριτική διερεύνηση των καταγγελλομένων.

Στην κατεύθυνση της προστασίας των θυμάτων και της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης αυτών προς την Ελληνική Αστυνομία, λειτουργεί ο τηλεφωνικός κωδικός αριθμός «11414», ενώ στην επίσημη ιστοσελίδα της Ελληνικής Αστυνομίας (www.astynomia.gr), υφίσταται ειδική φόρμα επικοινωνίας - καταγγελιών, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν ανώνυμα και με τη διασφάλιση του απορρήτου της επικοινωνίας να καταγγείλουν ή να γνωστοποιήσουν στις αστυνομικές Αρχές, καθ' όλο το 24ωρο, τη διάπραξη κάθε άδικης πράξης με ρατσιστικά χαρακτηριστικά ή κίνητρα, καθώς και στοιχεία - πληροφορίες (και στην αγγλική γλώσσα) αναφορικά με τις Υπηρεσίες Ρατσιστικής Βίας της Ελληνικής Αστυνομίας. Τα ως άνω στοιχεία επικοινωνίας (τηλεφωνικός κωδικός αριθμός και ειδική φόρμα καταγγελιών) προβάλλονται, επίσης, μέσω των λογαριασμών - προφίλ της Ελληνικής Αστυνομίας στα ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter κ.λπ.).

Επιπρόσθετα, το προσωπικό της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας του Αρχηγείου και των Τμημάτων και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας συμμετέχει σε εκδηλώσεις, ημερίδες, επιστημονικά/διεπιστημονικά σεμινάρια, με σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για

τα δικαιώματά τους και τους τρόπους καταγγελίας ρατσιστικών περιστατικών, καθώς και τις δυνατότητες που παρέχονται από την Ελληνική Αστυνομία προς εξυπηρέτησή τους. Παράλληλα, για την ολοκληρωμένη και από κοινού αντιμετώπιση του εν λόγω φαινομένου, αναπτύσσεται συνεργασία και πραγματοποιούνται συναντήσεις με θεσμικούς Φορείς/ Υπηρεσίες σε εθνικό (Δήμοι, Κοινωνικές Υπηρεσίες κ.α.) και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ενδεικτική δε τυγχάνει και η πραγματοποιηθείσα, την 21-03-2024, ημερίδα, που διοργάνωσε το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και η Ελληνική Αστυνομία, στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού [σχετ. το από 21-03-2024 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου μας (www.minocp.gov.gr/2024/03/21/21-03-2024-oloi-mazi-enantia-ston-ratsismo-to-ypourgeio-prostasias-tou-politi-kai-i-elliniki-astynomia-diorganosan-gia-proti-fora-imerida-gia-ton-ratsismo/)].

Επιπλέον, καθοριστικής σημασίας είναι και η συμβολή της διαρκούς και επικαιροποιημένης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας σε θέματα εγκλημάτων ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας (εμπορία ανθρώπων, βιασμός, προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας κ.α.), καθώς και προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και δη αυτών που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ανήλικοι, ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ΑμεΑ, μετανάστες κ.λπ.). Προς τούτο, σχετικές θεματικές ενότητες έχουν ενταχθεί στα εκπαιδευτικά προγράμματα των Σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας, στο πλαίσιο ενός ευρέος φάσματος μαθημάτων, διαλέξεων, εκπαιδεύσεων και μετεκπαιδεύσεων, με στόχο την απόκτηση και βελτίωση των γνώσεων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων χειρισμού συναφών υποθέσεων.

Εκ των ανωτέρω, σαφώς συνάγεται ότι στο πλαίσιο της αποστολής του Υπουργείου μας και της Ελληνικής Αστυνομίας έχει αναπτυχθεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική παρέμβαση για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ρατσιστικής βίας σε βάρος ευάλωτων προσώπων και κοινωνικών ομάδων, η οποία συνεχίζεται με αμείωτο ενδιαφέρον, εστιάζοντας σε τρεις άξονες, ήτοι την πρόληψη μέσα από την υλοποίηση δράσεων και πρωτοβουλιών, την προστασία των θυμάτων, καθώς και τη διερεύνηση τέλεσης των αξιόποινων πράξεων και τη συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων κάθε εγκληματικής πράξης, με στόχο να παραπεμφθούν όλοι οι δράστες στη δικαιοσύνη.

Πέραν αυτών και ως προς το διαλαμβανόμενο στην εν θέματι Ερώτηση περιστατικό, που έλαβε χώρα, την 09-03-2024, στην πλατεία Αριστοτέλους, γνωρίζεται ότι, μετά την άμεση κινητοποίηση και τις συντονισμένες ενέργειες αστυνομικών της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης, συνελήφθησαν -21- άτομα, τα οποία -μετά της σε βάρος τους σχηματισθείσας δικογραφίας- οδηγήθηκαν, ενώπιον της οικείας εισαγγελικής Αρχής για τις δικές της, κατά λόγο αρμοδιότητας, περαιτέρω ενέργειες. Προς πληρέστερη ενημέρωσή σας, σχετικό τυγχάνει το από 10-03-2024 Δελτίο Τύπου του Γραφείου Ενημέρωσης Δημοσιογράφων Θεσσαλονίκης (www.astynomia.gr/2024/03/10/10-03-2024-syllipsi-21-atomon-gia-epithesi-me-ratsistiko-ypovathro/).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι στις κύριες προτεραιότητες του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου έχει ενταχθεί και η προστασία των ανηλίκων, με στόχο αφενός, την αποτροπή τους από την εκδήλωση εγκληματικής δραστηριότητας και αφετέρου, την προστασία αυτών από το ενδεχόμενο της θυματοποίησής τους. Αναφέρεται δε ότι ο χειρισμός συναφών υποθέσεων πραγματοποιείται με αυξημένη ευαισθητοποίηση από το σύνολο του αστυνομικού προσωπικού, κυρίως, κατά την εκτέλεση των προανακριτικών καθηκόντων του,

εφαρμόζοντας απαρέγκλιτα την ισχύουσα νομοθεσία. Παράλληλα, όλες οι εκδηλούμενες υπηρεσιακές ενέργειες στηρίζονται στη βάση ότι κάθε ανήλικος έχει θεμελιώδη δικαιώματα, συνάδουν με τις εξατομικευμένες ανάγκες του και κατατείνουν στην ουσιαστική και αποτελεσματική βοήθεια αυτού, αναδεικνύοντας το ανθρωποκεντρικό πρόσωπο του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας και κατ' επέκταση, της Ελληνικής Πολιτείας.

Υπογραμμίζεται, επίσης, ότι η Ελληνική Αστυνομία, προκειμένου να ανταποκριθεί με επιτυχία στον ιδιαίτερα ευαίσθητο τομέα της παραβατικότητας - θυματοποίησης των ανηλίκων και αξιοποιώντας τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη στατιστική και εγκληματολογική ανάλυση των στοιχείων που κατέχει, λαμβάνει προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα, τα οποία αναπροσαρμόζονται, επικαιροποιούνται και εντείνονται, κατά περίπτωση, ώστε να καθίστανται λειτουργικά και αποτελεσματικά, πρωτίστως, προς το σκοπό της αποτροπής διάπραξης εγκλημάτων από ανήλικους, καθώς και της επαρκούς προστασίας τους. Επιπλέον, το Αρχηγείο, αντιλαμβανόμενο τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της εν λόγω ηλικιακής ομάδας, έχει εγκαθιδρύσει σταθερή και διαρκή συνεργασία με τη σχολική κοινότητα και λοιπούς Φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας των ανηλίκων, στην κατεύθυνση τόσο της διάγνωσης των προβλημάτων και των ιδιαίτερων αναγκών τους, όσο και του σχεδιασμού κατάλληλων λύσεων.

Υπό αυτό το πρίσμα και με γνώμονα τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ανηλίκων έναντι οποιασδήποτε εγκληματικής δραστηριότητας ή κινδύνου σε βάρος τους, έχουν συσταθεί και λειτουργούν εξειδικευμένες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, τόσο σε επιτελικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο, με στόχο την ολιστική, ομοιόμορφη και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της εν γένει παραβατικότητας/ θυματοποίησης αυτών σε όλη την επικράτεια και την αποτελεσματική διαχείριση συναφών υποθέσεων. Οι προαναφερόμενες Υπηρεσίες -παράλληλα με το προανακριτικό τους έργο και στο πλαίσιο της προληπτικής τους δράσης- επιδιώκουν τη συμμετοχή και παρουσία στελεχών τους σε εκπαιδευτικές δράσεις, προς ενημέρωση και ευαισθητοποίηση μαθητών και γονέων σε θέματα σχετικά με αδικήματα που τελούνται σε βάρος ανηλίκων.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι για την Ελληνική Αστυνομία είναι σημαντική και επιζητούμενη κάθε εμπειριστατωμένη και νομικά ισχυρή πρόταση οποιουδήποτε επιστημονικού ή κοινωνικού Φορέα για συνεργασία, εφόσον κατατείνει στην ενίσχυση της αποστολής των Υπηρεσιών της και συμβάλλει στην επί της ουσίας αποτελεσματική προστασία ευάλωτων προσώπων της κοινωνίας μας, όπως είναι οι ανήλικοι. Ενδεικτικά, γίνεται μνεία ότι υλοποιούνται συνεργασίες με Φορείς [όπως η Εταιρεία κατά της Κακοποίησης του Παιδιού "ΕΛΙΖΑ", ο Σύλλογος "Το Χαμόγελο του Παιδιού", ο Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.) και το Πανεπιστήμιο Πειραιώς], που καλύπτουν διάφορες πτυχές των θεμάτων που αφορούν στους ανήλικους, ενώ επισημαίνεται και η υφιστάμενη συνεργασία μας με το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, στο πλαίσιο της οποίας εγκρίθηκε, από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), εκπαιδευτικό υλικό αναφορικά με την πρόληψη των ναρκωτικών και την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού.

Τέλος, παρέπεται να λεχθεί ότι οι δράσεις των αρμόδιων αστυνομικών Υπηρεσιών έχουν διαρκή χαρακτήρα, αξιολογούνται - επικαιροποιούνται σε τακτική βάση, αναλόγως των υφιστάμενων συνθηκών και θα συνεχιστούν, συστηματικά και με αμείωτη ένταση, -μεταξύ άλλων- και για την προστασία της υπόψη ηλικιακής ομάδας και τη διαμόρφωση του επιδιωκόμενου περιβάλλοντος ασφάλειας. Ωστόσο, αξίζει να επισημανθεί ότι τα ζητήματα που αφορούν στους ανήλικους είναι πολυπαραγοντικά και προς τούτο κυριαρχεί ένα

κοινωνικοπροληπτικό μοντέλο αντιμετώπισής τους. Καθίσταται, επομένως, αναγκαία η προσέγγιση των κύριων παραγόντων που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ανηλίκων, όπως είναι τα ατομικά χαρακτηριστικά και το κοινωνικό περιβάλλον (που συνίσταται στην οικογένεια, το σχολείο, τους φίλους, τη γειτονιά, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και δικτύωσης κ.α.), ενώ οι έγκαιρες παρεμβάσεις προληπτικού χαρακτήρα και οι πρωτοβουλίες διαλόγου μπορούν να συντελέσουν σημαντικά τόσο στην αποτροπή τους από την εκδήλωση εγκληματικής δραστηριότητας, όσο και στην προστασία αυτών από το ενδεχόμενο θυματοποίησής τους.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ**